

фузний пронос (5–8 разів на добу). Калові маси водянистої консистенції брудно жовто-зеленого кольору. Отака ж сама клінічна картина характерна для лівобічного зміщення сичуга. За такої симптоматики проводили лікування хворих корів. Для цього їх витримували на голодній дієті 24–48 годин. Потім тваринам у спеціально відведеному для лікування місці проводили повал за Гес-сом, фіксуючи корів у спинному положенні. Проводили аускультацию з перкусією для підтвердження анатомічного розміщення сичуга. Операційне поле обробляли 5%-ним розчином йоду. Потім за допомогою троакара із стилетом робили два проколи і вводили спеціальні лігатури з фіксатором. Лігатури зав'язували, місце проколу обробляли йодом. Через 5–15 хв за допомогою зонда коровам задавали 30–35 літрів води з пропіленгліколем. Крім того, тваринам ін'єктували антибактеріальний засіб – амоксицилін три дні поспіль. Ефективність лікування була близько 90 %. При виявленні правобічного зміщення тварин вибраковували, оскільки їх лікування неефективне.

УДК 619:612.1:619:616.2:636.2

ГЛУЩЕНКО В.В., ШВЕЦЬ П.В., студенти 4 курсу

Наукові керівники – **ГОЛОВАХА В.І.,** д-р вет. наук, **ПІДДУБНЯК О.В.,** канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

КЛІНІКО-ГЕМАТОЛОГІЧНИЙ СТАТУС ЗА ЛІКУВАННЯ КАТАРАЛЬНОЇ БРОНХОПНЕВМОНІЇ У ТЕЛЯТ

На сьогоднішній день хвороби дихальної системи є досить розповсюдженими на території ННДЦ Білоцерківського НАУ. Серед захворювань дихальної системи в господарстві поширеною є катаральна бронхопневмонія, якою хворіє 20–25 % тварин. Найчастіше хворіє молодняк до 4 місячного віку, поширеність хвороби складає 20–25 %. Для дослідження відібрали 5 телят з ознаками даного захворювання. Загальний стан тварин пригнічений, частота дихання 38–45 дих. рухів, у тварин гіпертермія ($39,7\text{--}40,7^{\circ}\text{C}$), частота пульсу 120–136 уд/хв. У хворих телят глухий кашель, при аускультатії сухі і вологі та хрипи різних калібрів. При дослідженні передшлунків відмічали гіпотонію, 1–2 скорочення рубця за 2 хв. У деяких визначали атонію передшлунків.

При дослідженні крові встановили наступне. У телят відмічали поліцитемію ($7,8\pm 0,15$ Т/л), що свідчить про згущення крові внаслідок втрати рідини. Вміст гемоглобіну в хворих тварин у середньому становив $106,2\pm 8,72$ г/л, тобто був в нормі. У частини телят виявили олігохромемію (50 %). Вміст загального білка в сироватці крові, в середньому становив $56,1\pm 4,85$ г/л. Гіпопротеїнемію встановили у 60 % телят. Виявили зміни і в якісному складі білка. Вміст альбумінів у хворих телят у середньому становив $19,6\pm 1,72$ г/л, що значно нижче, ніж мінімальна норма. А кількість гаммаглобулінів складала ($20,8\pm 4,0$ г/л), що значно більше, ніж у клінічно здорових ($p<0,05$).

Тварин лікували згідно наступної схеми: катозал – 10мл 5 днів, тільбіан – 3,5мл, амідопірин 1 ч. ложка, бістим – 3 мл, кальцію глюконат – 8 мл. Лікування проводили протягом 10 днів. Після закінчення лікування стан телят значно покращився. У них відновився прийом корму, відсутній кашель, при перкусії та аускультатії патологічних змін не виявлено. В ході лікування взяли кров для дослідження. Встановлено що кількість еритроцитів у дослідних тварин в середньому становила $6,1\pm 0,68$ Т/л. Вміст гемоглобіну у крові в середньому становив $116,6\pm 2,73$ г/л, тобто був в нормі. Відмічали зменшення кількості лейкоцитів до $4,37\pm 0,48$ Г/л, що є показником зниження реактивності організму. Кількість загального білка в середньому становила $67,6\pm 3,67$ г/л. Зменшення кількості загального білка відбувається за рахунок зменшення кількості альбумінів $15,7\pm 1,0$ г/л, натомість кількість загального білка та альбумінів в сироватці крові зменшилась. Зменшення лейкоцитів, загального білка, альбумінів та γ -глобулінів свідчить про негативний вплив антибактеріальних препаратів на лейкоцитопоез та імунореактивність телят, тому телята впродовж 10 днів призначали відновлювальну терапію з включенням вітамінів. В кінці досліду кількість еритроцитів, гемоглобіну, лейкоцитів та загального білка в крові була в нормі. Однак, вміст альбумінів та γ -глобулінів впродовж 2 тижнів хоча й підвищився, проте не досяг фізіологічних лімітів у 40 % тварин.

Отже, після лікування телят, хворих на катаральну бронхопневмонію, антибактеріальними засобами, відбуваються значні зміни гематологічного статусу. Для його відновлення телятам після одужання необхідно проводити реабілітаційну терапію.